2024/629

7.3.2024

DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2024/629

ze dne 18. prosince 2023

k návrhu aktualizovaného integrovaného vnitrostátního plánu Finska v oblasti energetiky a klimatu na období 2021–2030 a k souladu opatření Finska s unijním cílem klimatické neutrality a se zajištěním pokroku v oblasti adaptace

(Pouze finské a švédské znění je závazné)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 ([1]), a zejména na čl. 9 odst. 6 a čl. 14 odst. 6 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 ([2]), a zejména na čl. 7 odst. 2 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

Doporučení k návrhu aktualizovaného integrovaného vnitrostátního plánu Finska v oblasti energetiky a klimatu (NKEP) Finska na období 2021–2030

(1) Finsko předložilo svůj návrh aktualizovaného integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu dne 30. června 2023.

(2) Článek 3 a příloha I nařízení (EU) 2018/1999 (dále jen „nařízení o správě“) stanoví prvky, které mají aktualizované integrované vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu obsahovat. V prosinci 2022 přijala Komise pokyny pro členské státy týkající se procesu a rozsahu přípravy návrhu a konečné verze aktualizovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu ([3]). V pokynech byly určeny osvědčené postupy a popsány důsledky nedávného politického, právního a geopolitického vývoje v politikách v oblasti energetiky a klimatu.

(3) V souvislosti s plánem REPowerEU ([4]) a v rámci cyklů evropského semestru 2022 a 2023 se Komise výrazně zaměřila na reformní a investiční potřeby členských států v oblasti energetiky a klimatu, aby urychlením ekologické a spravedlivé transformace posílila energetickou bezpečnost a cenovou dostupnost. To se odráží ve zprávách o Finsku 2022 a 2023 ([5]) a v doporučeních Rady Finsku ([6]). Nejnovější doporučení pro zemi by měly členské státy zohlednit v konečných verzích svých aktualizovaných integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu.

([1]) Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1.
([3]) Sdělení Komise o pokynech pro členské státy k aktualizaci vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu na období 2021–2030 (Úř. věst. C 495, 29.12.2022, s. 24)..
([4]) COM(2022) 230 final.
([5]) SWD(2022) 611 final, SWD(2023) 626 final.
([6]) COM(2022) 611, doporučení pro doporučení Rady; COM(2023) 626 final, doporučení pro doporučení Rady.

(4) Doporučení Komise týkající se plnění vnitrostátních cílů podle nařízení o „sdílení úsilí“ ([7]) vycházejí z pravděpodobnosti, že členské státy dodrží cíle pro rok 2030, s přihlédnutím k pravidlům pro využívání flexibility podle uvedeného nařízení.

(5) Cílem doporučení Komise týkajících se zachycování, využití a ukládání uhlíku (CCUS) je získat přehled o zamýšleném zavádění těchto technologií na vnitrostátní úrovni, včetně informací o ročních objemech CO_2, u nichž se plánuje, že budou do roku 2030 zachyceny, v členění podle zdroje zachyceného CO_2 pocházejícího ze zařízení, na něž se vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ([8]), nebo z jiných zdrojů, jako jsou biogenní zdroje nebo zachycování přímo ze vzduchu; o plánované dopravní infrastruktuře pro CO_2 a o případné vnitrostátní kapacitě pro ukládání CO_2 a objemech vtláčení CO_2, u nichž se plánuje, že budou v roce 2030 k dispozici.

(6) Doporučení Komise týkající se výkonnosti podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841 (nařízení o využívání půdy, změnách ve využívání půdy a lesnictví – dále jen „nařízení o LULUCF“) ([9]) se zabývají tím, jak členský stát naplňuje pravidlo nulového pasivního zůstatku na období 2021–2025 (období 1) a svůj vnitrostátní cíl pro období 2026–2030 (období 2) s přihlédnutím k pravidlům pro využívání flexibility stanoveným v uvedeném nařízení. Doporučení Komise rovněž zohledňují, že v období 1 budou případná překročení emisí podle nařízení o LULUCF automaticky převedena pod nařízení o „sdílení úsilí“.

(7) Doporučení Komise týkající se adaptace zohledňují, v jaké míře Finsko do svého aktualizovaného NKEP začlenilo adaptační cíle, které zohledňují klimatická rizika, jež by Finsku mohla bránit v plnění cílů a úkolů energetické unie. V situaci měnících se klimatických podmínek vyžaduje zvláštní pozornost hospodaření s vodou, a to s ohledem na rizika narušení dodávek elektřiny, neboť povodně, vysoké teploty a sucho mají dopad na výrobu energie.

(8) Doporučení Komise týkající se ambicí Finska v oblasti energie z obnovitelných zdrojů vycházejí ze vzorce stanoveného v příloze II nařízení (EU) 2018/1999, který je založen na objektivních kritériích, a z hlavních politik a opatření, které v návrhu aktualizovaného NKEP Finska chybí, aby bylo možné včas a nákladově efektivním způsobem dosáhnout vnitrostátního příspěvku Finska k závaznému cíli Unie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů ve výši nejméně 42,5 % v roce 2030 se společným úsilím o jeho zvýšení na 45 % podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ([10]) týkající se podpory energie z obnovitelných zdrojů. Doporučení Komise rovněž vycházejí z příspěvku Finska ke specifickým cílům článků 15a, 22a, 23, 24 a 25 uvedené směrnice a ze souvisejících politik a opatření k jejímu rychlému provedení ve vnitrostátním právu a uplatňování. Doporučení odrážejí význam rozvoje komplexního dlouhodobého plánování pro zavádění energie z obnovitelných zdrojů, a zejména větrné energie, s cílem zvýšit viditelnost evropského výrobního odvětví a provozovatelů sítí v souladu s evropským balíčkem opatření v oblasti větrné energie ([11]).

([7]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842 ze dne 30. května 2018 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021–2030 přispívajícím k opatřením v oblasti klimatu za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 26); ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/857 ze dne 19. dubna 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2018/842 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021–2030 přispívajícím k opatřením v oblasti klimatu za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody a nařízení (EU) 2018/1999 (Úř. věst. L 111, 26.4.2023, s. 1).

([8]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

([9]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841 ze dne 30. května 2018 o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 a rozhodnutí č. 529/2013/EU (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 1); ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/839 ze dne 19. dubna 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2018/841, pokud jde o oblast působnosti, zjednodušení pravidel pro vykazování a zajištění souladu a stanovení cílů členských států pro rok 2030, a nařízení (EU) 2018/1999, pokud jde o zlepšení monitorování, vykazování, sledování pokroku a přezkum (Úř. věst. L 107, 21.4.2023, s. 1).

([10]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413 ze dne 18. října 2023, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652 (Úř. věst. L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

([11]) Sdělení o Evropském akčním plánu pro větrnou energii, COM(2023) 669 final ze dne 24. října 2023, a sdělení o plnění cílů EU v oblasti obnovitelné energie na moři, COM(2023) 668 final.

(9) Doporučení Komise týkající se vnitrostátního příspěvku v oblasti energetické účinnosti vycházejí z článku 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ([12]) o energetické účinnosti . a vzorce v příloze I uvedené směrnice a ze souvisejících politik a opatření, kterými se provádí.

(10) Doporučení Komise se zaměřují zvláště na cíle, úkoly a příspěvky a související politiky a opatření k naplnění plánu REPowerEU za účelem rychlého ukončení závislosti na ruských fosilních palivech. Jsou v nich zohledněny zkušenosti získané při provádění balíčku „Bezpečná zima díky úsporám plynu“ ([13]). Doporučení odrážejí naléhavou nutnost zvýšit odolnost energetického systému s ohledem na povinnosti vyplývající z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/941 ([14]) o rizikové připravenosti v odvětví elektroenergetiky a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ([15]) o bezpečnosti dodávek zemního plynu a zlepšení skladování energie v souladu s doporučením Komise o ukládání energie ([16]).

(11) Doporučení Komise zohledňují potřebu urychlit integraci vnitřního trhu s energií s cílem zvýšit úlohu flexibility a posílit postavení spotřebitelů a zajistit jejich ochranu. Zohledňují rovněž důležitost zjištění počtu domácností trpících energetickou chudobou v souladu s požadavky článku 3 nařízení (EU) 2018/1999 a doporučení Komise (EU) 2023/2407 ([17]).

(12) Doporučení Komise odrážejí význam zajištění dostatečných investic do výzkumu a inovací v oblasti čisté energie s cílem podpořit jejich rozvoj a výrobní kapacity, včetně vhodných politik a opatření pro energeticky náročná průmyslová odvětví a další podniky, a dále potřebu zvýšit kvalifikaci pracovní síly pro průmysl s nulovými čistými emisemi s cílem upevnit v Unii silnou, konkurenceschopnou a čistou ekonomiku.

(13) Doporučení Komise vycházejí ze závazků přijatých v rámci Pařížské dohody, pokud jde o postupný útlum využívání fosilních paliv, jakož i z důležitosti postupného ukončování dotací na fosilní paliva.

(14) Doporučení Komise týkající se investičních potřeb navazují na její posouzení, zda návrh aktualizovaného plánu poskytuje celkový přehled investičních potřeb k dosažení cílů, úkolů a příspěvků pro všechny rozměry energetické unie, zda uvádí zdroje financování a rozlišuje přitom soukromé a veřejné zdroje, zda uvádí investice, které jsou v souladu s plánem Finska pro oživení a odolnost, finskými plány spravedlivé územní transformace a doporučeními pro Finsko na období 2022–2023 vydanými v rámci evropského semestru, a zda zahrnuje důkladné makroekonomické posouzení plánovaných politik a opatření. NKEP by měl zajistit transparentnost a předvídatelnost vnitrostátních politik a opatření, aby se posílila investiční jistota.

(15) Doporučení Komise odrážejí zásadní význam zajištění včasné a inkluzivní konzultace o plánu, včetně účinné účasti veřejnosti s dostatečnými informacemi a časovým rámcem v souladu s Aarhuskou úmluvou ([18]), jakož i širokých regionálních konzultací.

([12]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955 (Úř. věst. L 231, 20.9.2023, s. 1).

([13]) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, „Bezpečná zima díky úsporám plynu“, COM(2022) 360 final.

([14]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/941 ze dne 5. června 2019 o rizikové připravenosti v odvětví elektroenergetiky a o zrušení směrnice 2005/89/ES (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 1).

([15]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010 (Úř. věst. L 280, 28.10.2017, s. 1).

([16]) Doporučení Komise ze dne 14. března 2023 o ukládání energie – podpora dekarbonizovaného a bezpečného energetického systému EU, C/2023/1729 (Úř. věst. C 103, 20.3.2023, s. 1).

([17]) Doporučení Komise (EU) 2023/2407 ze dne 20. října 2023 týkající se energetické chudoby, C(2023) 4080 (Úř. věst. L, 2023/2407, 23.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj).

([18]) Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně ve věcech životního prostředí ze dne 25. června 1998 (Aarhuská úmluva).

(16) Doporučení Komise týkající se spravedlivé transformace odrážejí posouzení toho, zda finský plán dostatečně podrobně identifikuje příslušné sociální dopady klimatické a energetické transformace a její dopady na zaměstnanost a dovednosti a zda popisuje odpovídající doprovodné politiky a opatření, které spravedlivou transformaci podporují. a zda současně přispívá k prosazování lidských práv a genderové rovnosti.

(17) Doporučení Komise Finsku vycházejí z posouzení jeho návrhu aktualizovaného NKEP ([19]), které se zveřejňuje souběžně s tímto doporučením.

(18) Finsko by mělo tato doporučení náležitě zohlednit při vytváření konečné verze svého aktualizovaného integrovaného NKEP, který má být předložen do 30. června 2024.

Doporučení týkající se souladu s unijním cílem klimatické neutrality a se zajištěním pokroku v oblasti adaptace

(19) Podle nařízení (EU) 2021/1119 (evropský právní rámec pro klima) je Komise povinna posoudit soulad vnitrostátních opatření s cílem klimatické neutrality a se zajištěním pokroku v oblasti adaptace. Soulad opatření Finska s těmito cíli již Komise posoudila ([20]),

DOPORUČUJE FINSKU:

POKUD JDE O NÁVRH AKTUALIZOVANÉHO VNITROSTÁTNÍHO PLÁNU V OBLASTI ENERGETIKY A KLIMATU PODLE NAŘÍZENÍ (EU) 2018/1999

1. Poskytnout projekce, jak stávající a plánované politiky a opatření povedou k dosažení vnitrostátního cíle v oblasti skleníkových plynů ve výši -50 % do roku 2030 ve srovnání s úrovněmi z roku 2005 podle nařízení o „sdílení úsilí". V případě potřeby specifikovat další politiky a opatření, včetně politik a opatření pro metan, NO_2 a F-plyny z průmyslových procesů a používání produktů, zemědělství a nakládání s odpady, nebo způsob, jakým budou k zajištění souladu využity flexibilní možnosti, které jsou k dispozici podle nařízení o „sdílení úsilí". Doplnit informace o politikách a opatřeních a v této souvislosti jasně vymezit jejich oblast působnosti, časový plán a pokud možno očekávaný dopad na snížení emisí skleníkových plynů, a to i v případě opatření v programech financování Unie, jako je společná zemědělská politika.

2. Určit objem emisí CO_2, které by mohly být do roku 2030 každoročně zachyceny, včetně zdroje. Uvést podrobnosti o způsobu přepravy zachyceného CO_2.

3. Stanovit konkrétní cestu k dosažení vnitrostátního cíle v oblasti LULUCF stanoveného v nařízení (EU) 2018/841. Zahrnout další opatření v odvětví LULUCF a podrobně popsat jejich časový plán a rozsah a kvantifikovat jejich očekávané dopady, aby se zajistilo, že pohlcení skleníkových plynů bude účinně sladěno s příspěvkem k cíli EU pro čisté pohlcení do roku 2030 ve výši -310 milionů tun ekvivalentu CO_2 a s vnitrostátním cílem pro pohlcení ve výši -2889 kilotun ekvivalentu CO_2 stanoveným v nařízení (EU) 2018/841. Poskytnout další podrobnosti o plánovaných opatřeních v odvětví LULUCF, včetně kvantifikace jejich očekávaného dopadu z hlediska pohlcování nebo emisí.

4. Zvážit opatření týkající se udržitelného obhospodařování lesů, která dále zkoumají snížení přeměny lesní půdy na jinou půdu (odlesňování); uhlíkové zemědělství a materiály pro dlouhodobé ukládání uhlíku; integrované přístupy, jako jsou přírodě blízká řešení, která přispívají k cílům ochrany a obnovy ekosystémů, jakož i k dalším cílům v oblasti životního prostředí; podpora a provádění opatření v oblasti energetické účinnosti souvisejících s biomasou, včetně dodávek izolačních materiálů na biologické bázi. Tyto úvahy by měly zahrnovat posouzení posílení těchto opatření u všech propadů a rezervoárů půdy, jakož i snížení zranitelnosti půdy vůči přírodním škodlivým činitelům. Zajistit, aby metodické přezkumy prováděné v rámci národních inventur byly v souladu s kvantifikací plánovaných opatření. Poskytnout jasné informace o tom, jak jsou veřejné prostředky (jak unijní fondy, včetně společné zemědělské politiky, tak státní podpora) a soukromé financování prostřednictvím režimů uhlíkového zemědělství důsledně a účinně využívány k dosažení vnitrostátního cíle pro čisté pohlcení. Poskytnout informace o stavu a pokroku, kterého má být dosaženo při zajišťování zlepšení směrem k vyšším úrovním přesnosti/zeměpisně přesným souborům údajů pro monitorování, vykazování a ověřování v souladu s částí 3 přílohy V nařízení (EU) 2018/1999.

([19]) SWD(2023) 925.

([20]) Zpráva o pokroku EU při provádění opatření v oblasti klimatu za rok 2023, COM(2023) 653 final, a pracovní dokument útvarů Komise o posouzení pokroku v oblasti přizpůsobení se změně klimatu v jednotlivých členských státech podle evropského právního rámce pro klima, SWD(2023) 932.

5. Lépe popsat a kvantifikovat vazbu na konkrétní cíle a politiky energetické unie, které by adaptační politiky a opatření měly podporovat.

6. Zvýšit ambici, pokud jde o podíl obnovitelných zdrojů energie, tak aby činil nejméně 62 % jako příspěvek k dosažení závazného cíle EU v oblasti energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2030 stanovenému v čl. 3 odst. 1 směrnice (EU) 2018/2001, po úpravě podle vzorce uvedeného v příloze II nařízení (EU) 2018/1999. Uvést orientační trajektorii, která dosahuje referenčních bodů pro roky 2025 a 2027 podle čl. 4 písm. a) bodu 2 nařízení (EU) 2018/1999.

7. Poskytnout odhadované trajektorie a dlouhodobý plán zavádění technologií v oblasti energie z obnovitelných zdrojů v příštích deseti letech s výhledem do roku 2040. Zahrnout orientační cíl pro inovativní technologie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2011 v platném znění. Zahrnout specifické cíle, které přispějí k orientačním dílčím cílům v budovách a průmyslu pro rok 2030, a závaznou minimální úroveň pro paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu (RFNBO) v průmyslu a dopravě do roku 2030.

8. Dále rozpracovat podrobné a kvantifikované politiky a opatření tak, aby bylo možné včasné a nákladově efektivní dosažení vnitrostátního příspěvku Finska k závaznému cíli EU v oblasti energie z obnovitelných zdrojů ve výši 42,5 % do roku 2030, s ohledem na společné úsilí o jeho zvýšení na 45 %. Popsat zejména technologie obnovitelných zdrojů, pro něž plánuje určit „oblasti pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie“ s rychlejšími a jednoduššími postupy. Popsat, jak hodlá urychlit zavádění obnovitelných zdrojů prostřednictvím přijetí smluv o nákupu elektřiny z obnovitelných zdrojů, záruk původu a rámce na podporu samospotřeby a společenství pro obnovitelné zdroje. Specifikovat, jakým způsobem bude řešena koncepce povinnosti dodavatelů paliv v odvětví dopravy, a zahrnout srovnatelná opatření na podporu vodíku v průmyslu a připravit EU na obchod s vodíkem z obnovitelných zdrojů.

9. Zahrnout posouzení domácích dodávek lesní biomasy pro energetické účely v letech 2021–2030 v souladu s posílenými kritérii udržitelnosti podle článku 29 směrnice (EU) 2018/2001 v platném znění, a slučitelnost předpokládaného využívání lesní biomasy pro výrobu energie se závazky Finska podle revidovaného nařízení o LULUCF, zejména pro období 2026–2030, spolu s vnitrostátními opatřeními a politikami k zajištění této slučitelnosti. Zahrnout další opatření na podporu udržitelné výroby biometanu, a to s ohledem na potenciál a výrobu udržitelného bioplynu/biometanu ve Finsku, profil spotřeby zemního plynu a stávající infrastrukturu a na využívání digestátu a biogenního CO_2.

10. V co největší možné míře poskytnout očekávaný harmonogram kroků vedoucích k přijetí legislativních a nelegislativních politik a opatření, kterými se ustanovení směrnice (EU) 2018/2001 v platném znění provádějí ve vnitrostátním právu a uplatňují, zejména pokud jde o opatření uvedená v předchozích bodech.

11. Zahrnout vnitrostátní příspěvek v oblasti energetické účinnosti pro konečnou spotřebu energie do závazného cíle Unie v oblasti konečné spotřeby energie pro rok 2030 v souladu s článkem 4 a přílohou I směrnice (EU) 2023/1791 nebo jeho výši vyrovnat revidovanému orientačnímu vnitrostátnímu příspěvku, který Komise předloží každému členskému státu do 1. března 2024 podle čl. 4 odst. 5 uvedené směrnice. Zahrnout vnitrostátní příspěvek v oblasti energetické účinnosti pro spotřebu primární energie do orientačního cíle EU v oblasti spotřeby primární energie v souladu s článkem 4 a přílohou I směrnice (EU) 2023/179. Zahrnout objem snížení spotřeby energie, kterého mají dosáhnout všechny veřejné subjekty, v členění podle odvětví, a celkovou podlahovou plochu vytápěných nebo chlazených budov ve vlastnictví veřejných subjektů, které mají být každoročně renovovány, nebo odpovídající roční úspory energie, jichž má být dosaženo. Zahrnout rovněž objem kumulativních úspor energie, kterého má být dosaženo v období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2030, a případně vysvětlit, jak byla stanovena roční míra úspor a výchozí hodnota pro výpočet.

12. Uvést úplné politiky a opatření k dosažení vnitrostátních příspěvků v oblasti energetické účinnosti a popsat, jak bude naplňována zásada „energetická účinnost v první řadě“. Specifikovat robustní programy financování a režimy podpory v oblasti energetické účinnosti, které jsou schopny mobilizovat soukromé investice a dodatečné spolufinancování. Stanovit opatření za účelem úspor energie s cílem zajistit dosažení požadovaného objemu kumulativních úspor energie u konečné spotřeby do roku 2030.

13. Zahrnout aktualizované ambice týkající se zajištění vysoce energeticky účinného a dekarbonizovaného vnitrostátního fondu budov a přeměny stávajících budov na budovy s nulovými emisemi do roku 2050, včetně průběžných milníků pro roky 2030 a 2040, a srovnání s nejnovější dlouhodobou strategií renovací. Zahrnout více informací o souvisejících opatřeních pro budovy, financování těchto opatření, a uvést jejich očekávaný dopad na úspory energie.

14. Posílit odolnost energetického systému, zejména stanovením cíle pro zavádění skladování energie. Specifikovat vhodná opatření zaměřená na diverzifikaci a dlouhodobé dodávky jaderných materiálů, paliva, náhradních dílů a služeb se zvláštním zřetelem na alternativní dodávky pro jadernou elektrárnu Loviisa (reaktory typu VVER-440) a dlouhodobé nakládání s jaderným odpadem. Uvést podrobnosti o alternativním plánu (plánech) na nahrazení nízkouhlíkové výrobní kapacity zrušené jaderné elektrárny Hanhikivi. Posoudit přiměřenost ropné infrastruktury (rafinérie, zásoby ropy) vzhledem k očekávanému poklesu poptávky po ropě a k přechodu na nízkouhlíkové alternativy.

15. Předložit jasné cíle a úkoly týkající se zejména reakce na poptávku, aby se na základě posouzení potřeb flexibility zlepšila flexibilita energetického systému, a popsat konkrétní opatření k usnadnění integrace do energetického systému v souvislosti s článkem 20a směrnice (EU) 2018/2001 v platném znění.

16. Podrobněji rozpracovat přístup k řešení energetické chudoby tak, aby zahrnoval vyhodnocení situace domácností, které jí jsou aktuálně postiženy, a obsahoval konkrétní měřitelný cíl jejího snížení, jak požaduje nařízení (EU) 2018/1999, a současně zohledňoval doporučení (EU) 2023/2407. Poskytnout další podrobnosti o stávajících a potenciálních opatřeních k řešení energetické chudoby a o vyhrazených finančních zdrojích z hlediska sociální politiky (cenová dostupnost) i strukturálních energetických opatření.

17. Podrobněji vyjasnit vnitrostátní cíle v oblasti výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti za účelem zavádění čistých technologií a v této souvislosti stanovit cestu pro roky 2030 a 2050 na podporu dekarbonizace průmyslu a přechodu podniků na klimaticky neutrální a oběhové hospodářství. Předložit politiky a opatření na podporu rozvoje projektů pro nulové čisté emise, včetně těch, které jsou relevantní pro energeticky náročná odvětví. Popsat předvídatelný a zjednodušený regulační rámec pro povolovací postupy a způsob, jakým bude tam, kde je to potřebné, zjednodušen přístup k vnitrostátnímu financování. Poskytnout podrobné politiky a opatření pro digitalizaci energetického systému, jež umožní rozvoj dovedností souvisejících s čistou energií a usnadní otevřený obchod pro odolné a udržitelné dodavatelské řetězce klíčových součástí a zařízení pro nulové čisté emise.

18. Specifikovat reformy a opatření k mobilizaci soukromých investic, které jsou potřebné k dosažení cílů v oblasti energetiky a klimatu. Zahrnout komplexní a ucelený přehled potřeb veřejných a soukromých investic v souhrnu a v členění podle odvětví. Doplnit přístup „shora dolů“ pro celé hospodářství projektově specifickým posouzením „zdola nahoru“. Poskytnout podrobnější rozpis celkových investičních potřeb s dalšími informacemi o vnitrostátních, regionálních a unijních zdrojích financování a také o soukromých finančních zdrojích, které mají být mobilizovány. Uvést stručný popis typu režimu finanční podpory zvoleného pro provádění politik a opatření, které jsou financovány z veřejného rozpočtu, z prostředků Unie a využíváním kombinovaných finančních nástrojů využívajících granty, půjčky, technickou pomoc a veřejné záruky, včetně úlohy vnitrostátních podpůrných bank v příslušných režimech a/nebo způsobu mobilizace soukromého financování. Zvážit jako možný zdroj financování nákladově efektivní provádění převodů do jiných členských států podle nařízení o „sdílení úsilí“. Poskytnout důkladné posouzení makroekonomického dopadu plánovaných politik a opatření.

19. Nastínit, jak jsou politiky a opatření obsažené v aktualizovaném plánu sladěny s revidovaným finským národním plánem pro oživení a odolnost, včetně kapitoly REPowerEU.

20. Podrobně vysvětlit, jak a do kdy hodlá Finsko ukončit dotace na fosilní paliva. Podrobně vysvětit, jak Finsko plánuje postupné vyřazení pevných fosilních paliv určených k výrobě energie, a objasnit související závazky a opatření.

21. Dále upřesnit analytický základ poskytnutím projekcí v rámci plánovaných politik a opatření týkajících se vývoje energetického systému s výhledem do roku 2040.

22. Poskytnout podrobné informace o důsledcích klimatické a energetické transformace v sociální oblasti a v oblasti zaměstnanosti a dovedností nebo o jakýchkoli jiných distribučních dopadech této transformace a o plánovaných cílech, politikách a opatřeních na podporu spravedlivé transformace. Specifikovat formu podpory, dopad iniciativ, cílové skupiny a vyčleněné zdroje s ohledem na doporučení Rady ohledně zajištění spravedlivé transformace na klimatickou neutralitu ([21]). Zajistit soulad mezi časovým plánem omezení rašeliny uvedeným v plánech spravedlivé územní transformace a konečným aktualizovaným NKEP. V co největší možné míře zahrnout více prvků, které poskytnou odpovídající analytický základ pro přípravu budoucího sociálního klimatického plánu v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/955 ([22]), včetně informací o tom, jak posoudit výzvy a sociální dopady systému obchodování s emisemi pro spalování paliv v budovách, silniční dopravě a dalších odvětvích na nejzranitelnější skupiny, a určit potenciální příjemce prostředků a příslušný rámec politiky. Vysvětlit, jak rámec politik stanovený v NKEP přispěje k vypracování sociálního klimatického plánu Finska a jak bude zajištěna soudržnost mezi oběma plány.

23. Zajistit, aby se vypracování plánu mohla inkluzivně a v přiměřeném časovém rámci účastnit veřejnost a v široké míře také místní orgány a občanská společnost. Poskytnout jasný přehled o tom, jak konzultační proces umožní širokou veřejnou účast všech příslušných orgánů, občanů a zúčastněných stran, včetně sociálních partnerů, na vypracování návrhu i konečné verze aktualizovaného plánu. Poskytnout shrnutí názorů vyjádřených různými aktéry a souhrn toho, jak jsou názory vyjádřené během konzultací v plánu promítnuty.

V Bruselu dne 18. prosince 2023.

Za Komisi
Kadri SIMSON
členka Komise

([21]) Doporučení Rady ze dne 16. června 2022 ohledně zajištění spravedlivé transformace na klimatickou neutralitu (Úř. věst. C 243, 27.6.2022, s. 35).

([22]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/955 ze dne 10. května 2023, kterým se zřizuje Sociální klimatický fond a mění nařízení (EU) 2021/1060 (Úř. věst. L 130, 16.5.2023, s. 1).